

КОМУНІКАТИВНИЙ МЕХАНІЗМ КОНСОЛІДАЦІЇ ГУМАНІТАРНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

© 2026 ХОЖИЛО І. І.

УДК 351.07:316.77:323.1
JEL: D83; F55; H83; Z18

Хожило І. І. Комунікативний механізм консолідації гуманітарного простору України в контексті європейської інтеграції

У межах статті досліджено теоретико-методологічні та прикладні засади формування комунікативного механізму консолідації гуманітарного простору України в контексті європейської інтеграції. Обґрунтовано актуальність дослідження, зумовлену необхідністю зміцнення суспільної єдності, національної ідентичності, демократичних цінностей та інституційної спроможності держави в умовах повномасштабної війни, цифрової трансформації та реалізації євроінтеграційного курсу України. На основі критичного аналізу сучасних наукових підходів уточнено сутність гуманітарного простору, як комплексної системи взаємопов'язаних культурних, освітніх, інформаційно-комунікаційних, соціальних та інституційних компонентів. Визначено ключові структурні складові гуманітарного середовища України та обґрунтовано необхідність їх інтеграції на основі сучасних механізмів стратегічних комунікацій. Доведено, що саме комунікативна складова виступає системоутворювальним елементом гуманітарної політики, забезпечуючи координацію діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, закладів освіти і культури, медіа, громадянського суспільства та міжнародних партнерів. Запропоновано авторську модель комунікативного механізму консолідації гуманітарного простору України, яка побудована на системно-функціональному підході та охоплює стратегічний, інформаційно-комунікаційний, інституційно-комунікативний, інтеграційно-координаційний, соціально-консолідаційний і аналітичний блоки. Розкрито функціональне призначення та взаємозв'язок елементів моделі з урахуванням європейських принципів державного управління та врядування. Обґрунтовано, що впровадження запропонованої моделі сприятиме підвищенню ефективності гуманітарної політики, розвитку стратегічних комунікацій, зміцненню національної ідентичності, формуванню стійкого інформаційного середовища, посиленню міжсекторальної взаємодії та інтеграції європейських гуманітарних стандартів у систему публічного управління України.

Ключові слова: гуманітарний простір; гуманітарна політика; комунікативний механізм; консолідація; стратегічні комунікації; публічне управління; європейська інтеграція; комунікації.

Рис.: 3. Бібл.: 24.

Хожило Ірина Іванівна – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» (просп. Дмитра Яворницького, 19, Дніпро, 49005, Україна)

E-mail: i.khozhylo@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8532-4108>

UDC 351.07:316.77:323.1
JEL: D83; F55; H83; Z18

Khozhylo I. I. The Communicative Mechanism For Consolidating the Humanitarian Space of Ukraine in the Context of European Integration

Within the framework of the article, the theoretical-methodological and applied principles of the formation of the communicative mechanism for the consolidation of the humanitarian space of Ukraine in the context of European integration are studied. The relevance of the research is substantiated, which is caused by the need to strengthen social unity, national identity, democratic values and the institutional capacity of the State in the conditions of the full-scale war, digital transformation and the implementation of the European integration course of Ukraine. On the basis of a critical analysis of modern scientific approaches, the essence of the humanitarian space, as a complex system of interconnected cultural, educational, information-communication, social and institutional components, has been specified. The key structural components of Ukraine's humanitarian environment were identified and the need for their integration based on modern mechanisms of strategic communications was substantiated. It is proved that the communicative component acts as a system-forming element of humanitarian policy, ensuring the coordination of activities of State authorities, local self-government, educational and cultural institutions, media, civil society and international partners. The author's model of the communicative mechanism for the consolidation of the humanitarian space of Ukraine is proposed, which is built on a system-functional approach and includes strategic, information-communication, institutional-communicative, integration-coordination, social-consolidation and analytical blocks. The functional purpose and interrelationship of the elements of the model are revealed, taking into account the European principles of public administration and governance. It is substantiated that the implementation of the proposed model will contribute to the improvement of the efficiency of humanitarian policy, the development of strategic communications, the strengthening of national identity, the formation of a stable information environment, the strengthening of intersectoral interaction and the integration of European humanitarian standards into the system of public administration of Ukraine.

Keywords: humanitarian space; humanitarian policy; communication mechanism; consolidation; strategic communications; public administration; European integration; communications.

Fig.: 3. Bibl.: 24.

Khozhylo Iryna I. – D. Sc. (Public Administration), Professor, Professor of the Department of Public Administration and Local Self-Government, National Technical University "Dnipro Polytechnic" (19 Dmytra Yavornytskoho Ave., Dnipro, 49005, Ukraine)

E-mail: i.khozhylo@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8532-4108>

ВСТУП

Гуманітарна політика завжди є стратегічно важливою компонентою державної політики. Гуманітарна політика визначає базові засади забезпечення конституційних прав і свобод населення, розвитку освіти і науки, культури, охорони здоров'я, мовно-комунікативного простору. До її сфери належать питання національної ідентичності та зміцнення соціально-культурної згуртованості суспільства. Ефективна реалізація цієї політики спрямована на формування цілісного гуманітарного простору держави, консолідацію суспільства, стабільне відтворення людського потенціалу та забезпечення сталого суспільного розвитку.

В умовах суспільно-політичних трансформацій, що нині відбуваються в Україні, значно актуалізуються питання дієвої гуманітарної політики як одного із ключових інструментів забезпечення суспільної стійкості. За таких умов стратегічними завданнями реалізації гуманітарної політики є збереження національної ідентичності, зміцнення демократичних інститутів і формування єдиного гуманітарного простору відповідно до європейських принципів та цінностей.

Європейський курс розвитку, який обрала українська держава [19], передбачає не лише впровадження нормативів і стандартів країн ЄС у національну правову систему. Перш за все, європеїзація суспільного життя передбачає комплексну трансформацію підходів до формування та реалізації державної гуманітарної політики України відповідно до європейських принципів публічного управління, людиноорієнтованого менеджменту, демократичного розвитку, соціальної інклюзії та забезпечення тривалого сталого розвитку [20; 22; 23]. Тож гуманітарна політика як окрема сфера державотворення та євроінтеграційного руху, набуває статусу стратегічно важливого інструменту консолідації суспільства, зміцнення національної ідентичності, розвитку людського потенціалу та забезпечення суспільної стійкості в умовах сучасних трансформаційних процесів.

Водночас рівень якості та ефективності консолідації гуманітарного простору значною мірою визначається результативністю комунікативного механізму державного управління. Саме цей механізм покликаний забезпечити узгодження інтересів основних суб'єктів гуманітарної політики, організацію суспільного діалогу, зміцнення ціннісної консолідації суспільства, імплементацію європейських цінностей у суспільну практику, формування довіри до державних органів влади та координацію міжсекторальної взаємодії. За сучасних умов кому-

нікація стає не лише інформаційним компонентом. Комунікація перетворюється на фундаментальний стратегічний інструмент зміцнення ціннісної єдності українського суспільства, суспільства, забезпечення консолідації гуманітарного простору в умовах суспільних трансформацій та європейської інтеграції [5, с. 323–325; 16, с. 61–62].

ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ ТА АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Сучасні академічні дослідження охоплюють широкий спектр питань, пов'язаних із функціонуванням механізмів публічного управління, розвитком гуманітарної сфери, формуванням національної ідентичності, зміцненням демократичних цінностей та запровадженням європейських стандартів. Зокрема, проблематика вивчення гуманітарного простору України в контексті європейської інтеграції та формування якісної комунікативної складової у межах соціального управління висвітлена в наукових напрацюваннях таких дослідників, як: Барна О. [1], Березенко В. В. [2], Чукот С. А., Яценко В. О. [3], Лапченко Є. І. [4], Гаркавий Є., Чумак О. [5], Горбатюк С. Є. [6], Грабовець І., Черноус Л. [7], Градівський В. М. [8], Карамішев Д. В. [9], Шпекторенко І. В. [10], Кубальський О. Н. [11], Мороз О. Ю. [12], Опанащук П. В. [13–15], Присяжнюк С. В. [16], Сабадаш Н. [17], Чабанна М. В. [18] та ін.

Критичний аналіз наукових публікацій за обраним напрямком наукового дослідження дозволяє резюмувати, що у вітчизняній науковій думці спостерігається дефіцит системного аналізу єдиного гуманітарного простору як інструменту національної стійкості, недостатньо вивчені змістовні положення відповідної теорії набувають дедалі вагомшого міждисциплінарного характеру, що потребує інтеграції наукових поглядів, які пояснюють феномен якісної гуманітарної політики, що відповідає догмам та європейським принципам [2; 6, с. 85–89; 9; 12]. Наголошуючи на вагомості та значущості наявного наукового доробку, варто зазначити, що на даний момент залишаються недостатньо дослідженими теоретико-методологічні й прикладні засади функціонування комунікативного механізму консолідації гуманітарного простору України в умовах європейської інтеграції, а також питання його інституційного забезпечення, організаційної архітектури, інструментального наповнення та критеріїв оцінювання ефективності з огляду на досягнення визначених Цілей Сталого Розвитку-2030 [24]. Це зумовлює необхідність комплексного наукового дослідження зазначеної

проблематики з урахуванням сучасних європейських підходів до публічного управління, стратегічних комунікацій та розвитку гуманітарної сфери.

МЕТА ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Метою дослідження є пошук ефективних моделей і цілісної концепції інтеграції комунікативного механізму в систему розвитку гуманітарного простору України в умовах євроінтеграційних процесів. Для досягнення визначеної мети дослідження нами використано комплекс таких методів наукового пізнання, що забезпечили всебічність та обґрунтованість отриманих результатів: методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції, діалектичний і системний методи, групування та класифікації, порівняльно-аналітичний і процесний підходи.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Національний гуманітарний простір об'єднує систему культурних цінностей, освітньо-науковий потенціал, мовну складову, відносини у релігійно-церковній сфері, особливості етнонаціональних відносин, права національних меншин та корінних народів, а також розвиток супутніх креативних індустрій. Гуманітарний простір виступає вагомим детермінантом, що створює засади для посилення суспільної згуртованості, поліпшення соціально-економічного розвитку держави, підвищення якості людського капіталу, зростання можливостей самореалізації й добробуту населення, освіченості, безпеки, здоров'я, духовності тощо. Головним суб'єктом забезпечення єдності та цілісності національного гуманітарного простору країни є держава в особі органів публічної влади та політико-управлінські інструменти, які визначають єдині правила функціонування та розвитку гуманітарної сфери України.

Як зазначає Опанащук П. В., одним із базових елементів, які визначають стійкість країни до загроз як внутрішнього, так і зовнішнього походження, є єдність гуманітарного простору, що являє собою складний духовно-ціннісний комплекс, який включає сферу мистецтва, розвиток освіти й науки, а також зачіпає питання формування історичної пам'яті, мовного середовища, міжконфесійних і міжетнічних відносин тощо [14, с. 74].

Автор доводить, що єдиний гуманітарний простір є складним духовно-ціннісним комплексом, формування якого неможливе без взаємодії різних систем, ключову роль серед яких відіграють мова, освіта, виховання, культура, засоби масової

інформації, сфера міжнаціональних та державно-релігійних відносин тощо [14, с. 77].

Своєю чергою, Присяжнюк С. В. розглядає національний гуманітарний простір як детерміновану систему ідей і цінностей. На його думку, саме ідеї та цінності здатні впливати на свідомість людей, а отже, гуманітарний розвиток спрямований на розкриття потенціалу особистості та суспільства, забезпечуючи умови для реалізації їхніх інтелектуальних і творчих можливостей [16, с. 64].

У своїх наукових працях Сабадаш Н. акцентує на тому, що в умовах російсько-української війни і боротьби за своє існування Україна потребує єдиного гуманітарного простору більше, ніж інші країни європейського регіону. Метою такого розширення гуманітарного простору є забезпечення власної соціальної та гуманітарної безпеки в умовах як воєнного стану, так і повоєнного відновлення. Причини, що обумовлюють розширення меж єдиного гуманітарного простору, полягають у збереженні незалежності нашої держави, а також у наявності широкого спектра проблем гуманітарного змісту, зокрема, соціальна нерівність, корупція, демографічна криза, криза системи освіти тощо [17, с. 396].

Проведений аналіз наукової літератури дає змогу представити структурний склад національного гуманітарного простору (рис. 1).

Базовими елементами гуманітарного середовища країни є культурна та мовна сфери, сфера освіти та науки, інформаційний простір, соціальна політика та підтримка населення, сфера охорони здоров'я, а також громадянське суспільство та суспільна участь, які охоплюють розвиток спеціалізованих інституцій, волонтерського руху, соціально-го партнерства та громадянської активності [10].

Сучасний гуманітарний простір України є фундаментом для формування україноцентричної системи цінностей, що впливають на суспільство, культуру та гуманітарний розвиток нашої держави на теренах європейського регіону.

З авторської позиції основними компонентами гуманітарного простору України є такі, що наведені нижче (рис. 2).

Таким чином, вітчизняний гуманітарний простір доцільно розглядати як складний багаторівневий комплекс взаємопов'язаних сфер суспільного життя, що слугують фундаментом розвитку людського потенціалу, забезпечують формування національної ідентичності, суспільної згуртованості та ціннісних орієнтирів держави. Ефективне та дієве функціонування кожного його складника є необхідною умовою забезпечення цілісності гуманітарної сфери держави. Разом із тим, в сучасних умовах

Рис. 1. Складові елементи гуманітарного простору країни

Джерело: [1, с. 146–148; 3; 8].

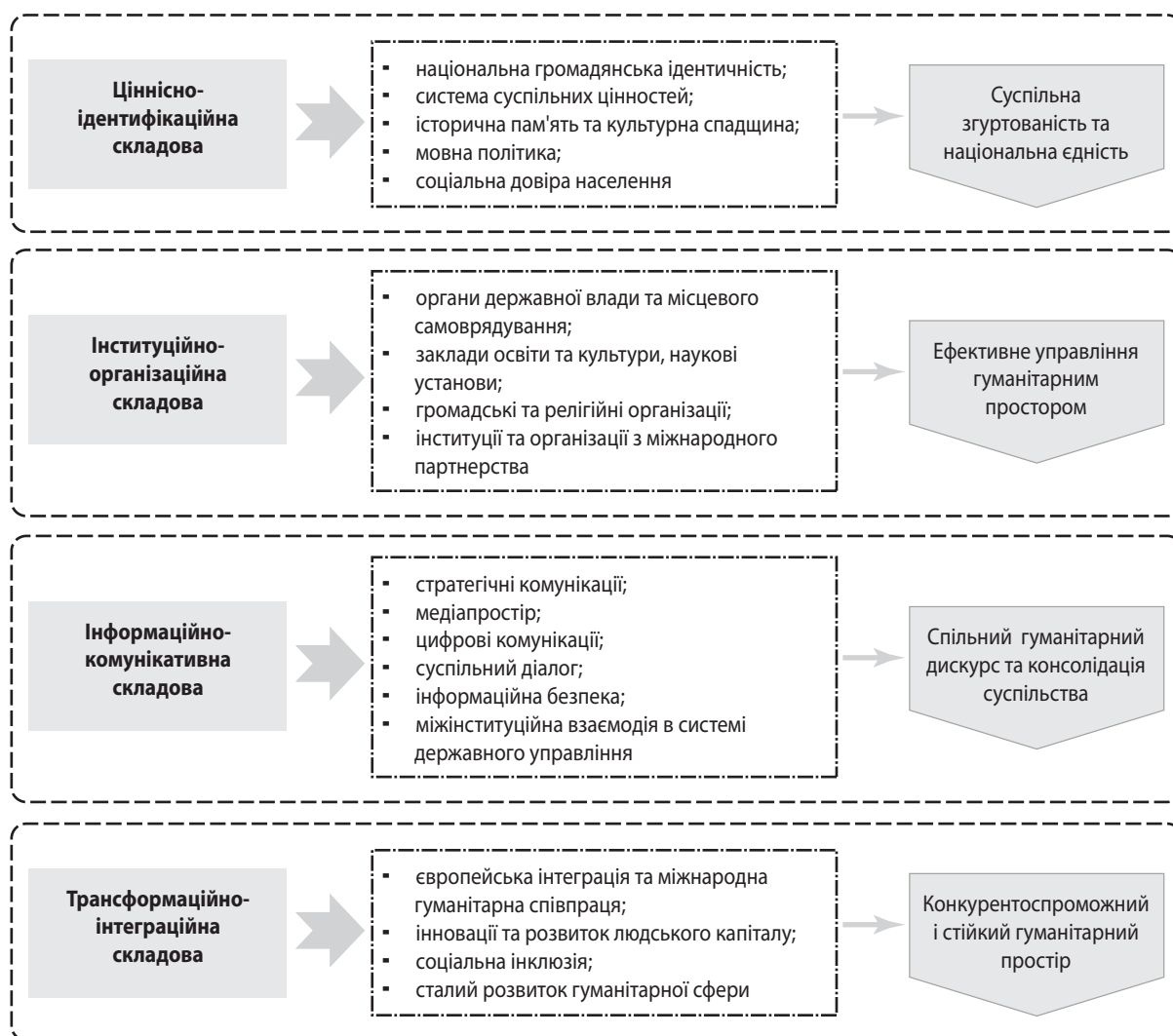

Рис. 2. Структурні компоненти гуманітарного простору України

Джерело: [6, с. 86–89; 14, с. 74–77].

глобалізаційних викликів, повномасштабної війни та європейського курсу України особливої актуальності набуває не лише розвиток окремих компонентів гуманітарного сектора, а й забезпечення їх узгодженої взаємодії, що створює передумови для консолідації вітчизняного гуманітарного простору. В даному ключі консолідація покликана забезпечити інтеграцію культурних, освітніх, інформаційних, соціальних та інших гуманітарних процесів у єдину цілісну систему, орієнтовану на зміцнення суспільної єдності, демократичних цінностей та європейських принципів стійкого розвитку держави [7, с. 217–219].

У цьому контексті розвиток гуманітарного простору потребує залучення комунікативних інструментів і механізмів для забезпечення інформаційної, інституційної та соціальної взаємодії між усіма учасниками гуманітарного процесу, а також для створення умов для досягнення суспільної єдності та сталого розвитку України.

Необхідно акцентувати, що на цей час вітчизняні науковці активно вивчають і поглиблюють теоретико-методологічні засади впровадження комунікативних інструментів у систему розвитку гуманітарного простору України. Зокрема, О. Н. Кубальський приділяє значення науковому обґрунтуванню становлення комунікативної парадигми гуманітарної політики в Україні [11, с. 83–87]. В. М. Градівський пропонує запровадження механізмів ефективного регіонального публічного управління у систему розвитку гуманітарної сфери з акцентом на оптимізацію комунікаційної складової між органами державного та місцевого самоврядування, закладами освіти, науки та культури, а також медіапростором, громадськими організаціями тощо [8]. Дослідники Є. Гаркавий, О. Чумак визначають, що комплекс стратегічних комунікацій є одним з найбільш ефективних інструментів сучасної гуманітарної політики держави в умовах війни. Ефективна інформаційна стратегія дозволяє публічним органам влади реалізовувати комунікативну стратегію, формувати наративи та зміцнювати суспільство перед впливом агресора [5, с. 324].

Вітчизняні науковці підкреслюють, що стратегічні комунікації дають змогу забезпечити стійкість системи протидії інформаційним впливам. Комунікації слугують інструментами зміцнення демократичної парадигми, досягнення стратегічних цілей держави в умовах євроінтеграційних процесів. Комунікації здатні досить швидко та ефективно підсилити партнерство держави із суспільством, започаткувати продуктивний діалог, забезпечити

прозорість і публічність влади. Результатом ефективної комунікації є покращення відносин з медіа, підвищення довіри громадян до рішень влади та ефективне внутрішнє управління [5, с. 326].

Ефективний управлінський підхід має передбачати пошук механізму консолідації гуманітарного простору України, а також запровадження новітніх державно-управлінських технологій у процеси побудови сучасної гуманітарної політики, орієнтованої на європейські принципи та цінності, а також на співпрацю з іншими країнами та міжнародними організаціями з метою спільної роботи над розв'язанням гуманітарних проблем. На рис. 3 наведено авторську модель механізму консолідації гуманітарного простору України в контексті європейської інтеграції.

Концептуальною метою формування цього механізму є пошук шляхів забезпечення узгодженої взаємодії державних інституцій, громадянського суспільства, вітчизняних представників бізнесу та міжнародних партнерів задля формування єдиного гуманітарного простору України. Узгоджена взаємодія партнерів забезпечується на засадах дотримання демократичних цінностей, формування національної ідентичності та європейських стандартів урядування.

Запропонована модель комунікативного механізму консолідації гуманітарного простору України ґрунтується на системно-функціональному підході. Структурно вона включає комплекс стратегічних, інституційних, інформаційних і соціальних процесів, що в сукупності гарантує реалізацію державної гуманітарної політики в умовах нестабільного чи кризового періоду розвитку. Ця модель комунікативного механізму державного управління презентує гуманітарний простір як синергетичну систему. А ефективність функціонування цієї моделі залежить від якості комунікацій між усіма учасниками гуманітарного простору.

В основу моделі покладено шість взаємопов'язаних функціональних блоків: стратегічний, інституційно-комунікативний, інформаційно-комунікаційний, інтеграційно-координаційний, соціально-консолідаційний та моніторингово-аналітичний. Результатом імплементації запропонованого механізму має стати об'єднання та консолідація гуманітарного простору України, підвищення ефективності вітчизняної гуманітарної політики, розвиток соціальної згуртованості, формування стійкого інформаційного середовища та поетапна інтеграція європейських гуманітарних стандартів у систему національної гуманітарної політики. У процесі вивчення поточного стану

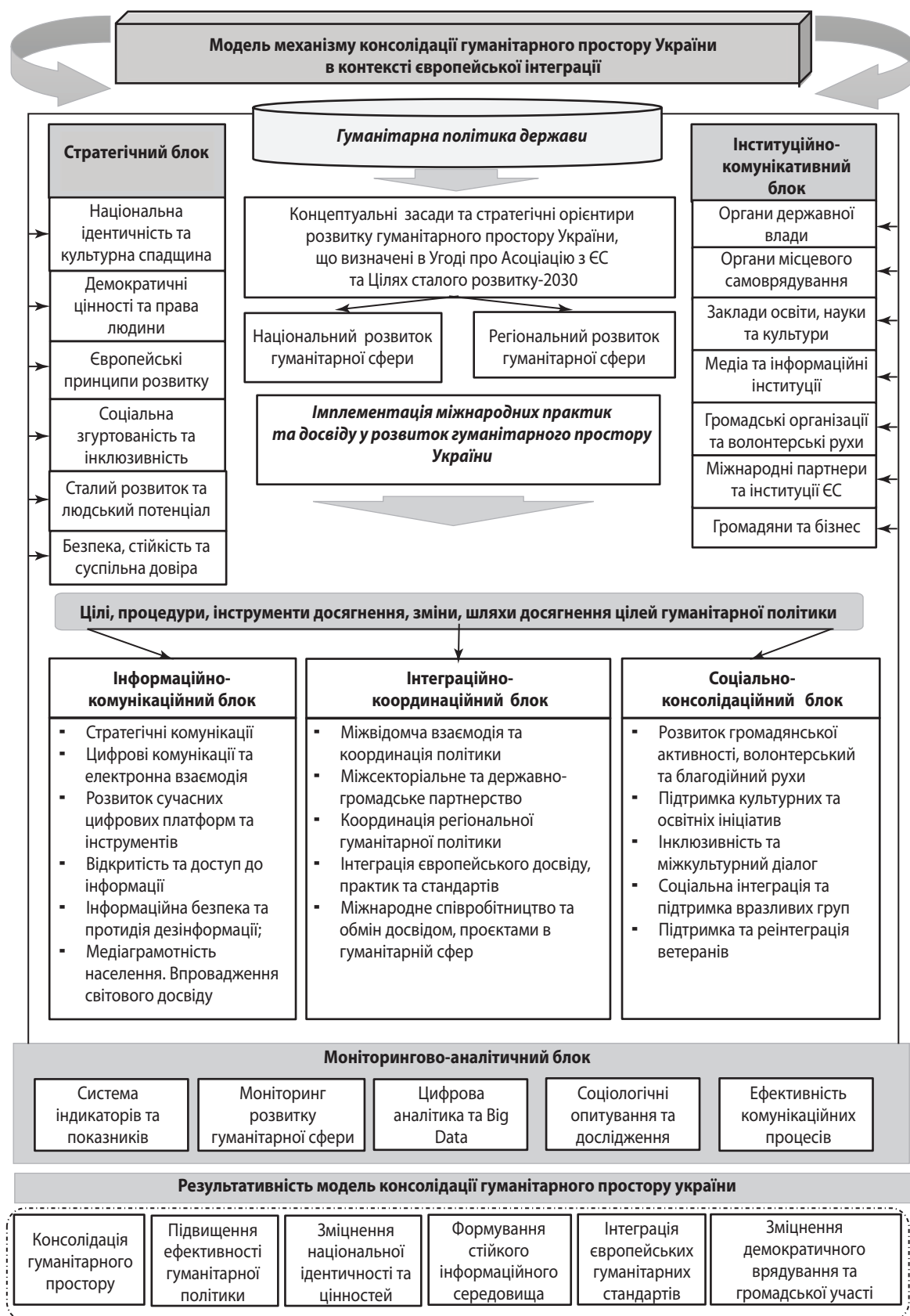

Рис. 3. Модель консолідації гуманітарного простору України в контексті європейської інтеграції

Джерело: авторська розробка.

гуманітарного простору України виявлено потребу в забезпеченні більш ефективної взаємодії між державою, громадянським суспільством, міжнародними партнерами та громадянами. Особливо актуальним це питання постало в умовах повномасштабного розгортання російської війни проти України, масштабної цифрової трансформації інститутів влади та громадянської спільноти [21], а також з огляду на активну фазу євроінтеграційного процесу, яка розпочалася у 2022 році з набуттям Україною статусу країни-кандидата на вступ до ЄС. Запропонований підхід дозволяє інтегрувати розрізнені напрями гуманітарної політики в єдину систему стратегічних комунікацій, посилити координацію між суб'єктами гуманітарної сфери, підвищити стійкість інформаційного простору та забезпечити більш ефективне впровадження європейських підходів до управління гуманітарним розвитком.

Розроблена модель консолідації гуманітарного простору України в контексті європейської інтеграції сприятиме консолідації та однорідності гуманітарного простору, забезпечить зростання ефективності вітчизняної гуманітарної політики, зміцнення національної ідентичності, а також розвиток соціальної згуртованості й суспільної довіри. Важливим результатом запровадження моделі є формування стійкого інформаційного середовища та поступова інтеграція європейських гуманітарних стандартів у потреби та гуманітарне середовище України. Окрім того, ефективна гуманітарна політика сприятиме підвищенню інституційної спроможності держави та зміцненню демократичного врядування.

ОБГОВОРЕННЯ

На нашу думку, подальших наукових дискусій та обговорень потребує питання практичного впровадження запропонованого комунікативного механізму в діяльність органів публічної влади різних рівнів. Крім того, актуальним є розроблення комплексної системи індикаторів для оцінювання ефективності запропонованого комунікативного механізму управління. Окрім того, перспективним напрямом досліджень є адаптація прогресивних європейських практик стратегічних комунікацій до українських реалій з урахуванням викликів воєнного часу та післявоєнного відновлення. Подальшого наукового напрацювання потребує дослідження цифрових інструментів міжсекторальної взаємодії, механізмів протидії дезінформації та посилення участі громадянського суспільства

у формуванні й реалізації гуманітарної політики. Практична апробація запропонованої моделі може стати підґрунтям для її подальшого вдосконалення та інтеграції в систему публічного управління та адміністрування, особливо в період повоєнного відновлення України.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження комунікативного механізму консолідації гуманітарного простору України в контексті європейської інтеграції дозволило розвинути теоретико-методологічні засади механізмів державного управління у сфері гуманітарного простору в сучасний період державотворення. На цій підставі розроблено прикладні рекомендації щодо формування комунікативного механізму консолідації гуманітарного простору України в контексті європейської інтеграції. Також слід зазначити, що в умовах турбулентності та кризовості саме консолідація гуманітарної сфери є вагомим системоутворювальним інструментом гуманітарної політики. Це сприяє посиленню єдності, узгодженості та взаємодії між суб'єктами гуманітарних відносин, соціальними інститутами, а також культурними, освітньо-науковими, інформаційними та громадськими інституціями. Водночас забезпечення координованої взаємодії між органами публічної влади та іншими суб'єктами гуманітарної політики неможливе без формування ефективного комунікативного механізму державного управління.

У межах проведеного дослідження розроблено модель консолідації гуманітарного простору України в контексті європейської інтеграції. Авторська модель включає шість взаємопов'язаних блоків, що формують цілісну систему взаємодії суб'єктів гуманітарної політики на основі сформованої стратегічної візії, інституційно-комунікативної координації, інформаційно-комунікаційного забезпечення, інтеграційно-координаційної взаємодії, соціально-консолідованого впливу та аналітичного забезпечення системи прийняття управлінських рішень. В умовах довготривалої суспільної кризи така модель забезпечує координацію комунікаційних процесів, інтеграцію європейських підходів та досягнення стратегічних цілей розвитку гуманітарного простору України. Комплексність та комунікаційна спрямованість запропонованого механізму державного управління створюють передумови для формування консолідованого гуманітарного простору України, який є ключовим чинником її демократичного розвитку та успішної інтеграції до спільноти країн ЄС. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Барна О. Гуманітарний простір як об'єкт гібридної війни: наслідки для України. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*. 2019. № 40. С. 146–152. URL: <https://doi.org/10.31861/mhpi2019.40.146-152>
2. Березенко В. В., Санакоєва Н. Д., Холодний П. О. PR-комунікації воєнного часу: мета, моделі, напрями. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2023. № 1. С. 104–110. URL: [https://doi.org/10.32840/cru2219-8741/2023.1\(53\).13](https://doi.org/10.32840/cru2219-8741/2023.1(53).13)
3. Чукут С. А., Яценко В. О. Комунікаційні стратегії в публічному управлінні та адмініструванні: зарубіжний та український досвід. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 12. С. 72–79. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.12.72
4. Лапченко Є. І. Євроінтеграційні виклики та перспективи реформування телекомунікаційного сектора України. *Актуальні проблеми економіки*. 2025. № 6 (288). С. 155–163. URL: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2025-1-288-155-163>
5. Гаркавий Є., Чумак О. Стратегічні комунікації як інструмент реалізації державної гуманітарної політики. *Політологічний вісник*. 2024. Вип. 92. С. 322–330. URL: <https://doi.org/10.17721/2415-881x.2024.92.322-330>
6. Горбатюк С. Є. Концептуалізація моделі гуманітарної політики в Україні на сучасному етапі реформ. *Ефективність державного управління*. 2018. Вип. 2 (55). Ч. 1. С. 80–90. URL: http://www.lvivacademy.com/vidavnistvo_1/edu_55/fail/11.pdf
7. Грабовець І., Черноус Л. Стратегія кризової комунікації у системі «влада – громадськість» в умовах воєнного стану в Україні: етапи, чинники, характерні риси. *Грані*. 2025. Т. 28. № 1. С. 216–222. URL: <https://doi.org/10.15421/172526>
8. Градівський В. М. Впровадження механізмів публічного управління розвитком гуманітарної сфери в Україні: регіональний аспект. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 8. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/8_2021/72.pdf
9. Карамішев Д. В., Мирна Н. В., Величко Л. Ю. та ін. Євроінтеграційний вектор розвитку та реалізація національних інтересів України : монографія / за заг. ред. Д. В. Карамішева. Харків : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2021. 204 с. URL: https://ipa.karazin.ua/wp-content/themes/education/filesforpages/science/Karamyshev_2021.pdf
10. Шпекторенко І., Хожило І., Хожило М. Соціальне управління: структура, основи методології практичної діяльності. *Аспекти публічного управління*. 2024. Т. 12. № 2. С. 92–97. URL: <https://doi.org/10.15421/152429>
11. Кубальський О. Н. Роль науки у становленні комунікативної парадигми гуманітарної політики в Україні. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філософські науки*. 2022. Вип. 2. С. 82–92. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/36697/1/10.pdf>
12. Мороз О. Ю. Проблема консолідації суспільства в контексті євроінтеграційних прагнень України: основні виклики. *Ефективність державного управління*. 2022. № 59. С. 69–84. URL: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.59.2019.178418>
13. Опанащук П. В. Ефективність гуманітарної політики України: механізми забезпечення та європейський контекст. *Публічне адміністрування та національна безпека*. 2025. Т. 1. № 12 (65). С. 151–157. URL: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2025-12-11744>
14. Опанащук П. В. Формування цілісного гуманітарного простору як інструмент забезпечення національної стійкості. *Публічне адміністрування та національна безпека*. 2025. Т. 1. № 7 (60). С. 72–78. URL: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2025-7-11176>
15. Опанащук П. В. Принципи, стандарти та цінності гуманітарної політики ЄС. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Державне управління*. 2025. № 21 (1). С. 11–15. URL: <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2025/21-2/11>
16. Присяжнюк С. В. Функціонал гуманітарної політики як чинника протидії інформаційній агресії. *Політичне життя*. 2024. № 3. С. 61–66. URL: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/16381>
17. Сабадаш Н. Інституційні засади реалізації гуманітарної політики в Україні в умовах російсько-української війни. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*. 2025. Вип. 58. С. 392–404. URL: <https://doi.org/10.30970/PPS.2025.58.47>
18. Чабанна М. В. Ціннісно-прагматичний вимір європейської інтеграції України. *Scientific World Journal*. 2025. Вип. 34–04. С. 318–337. URL: <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2025-34-04-104>
19. Association Agreement between the European Union and the European Atomic Energy Community and their Member States, of the one part, and Ukraine, of the other part. *Official Journal of the European Union*. 2014. L 161. P. 3–2137. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=oj:JOL_2014_161_R_TOC
20. Council of Europe Framework Convention on the Value of Cultural Heritage for Society (Faro Convention). *Council of Europe Treaty Series*. No. 199. Faro, 27.X.2005. URL: <https://rm.coe.int/1680083746>
21. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: 2030 Digital Compass: The European Way for the Digital Decade (COM(2021) 118 final). Brussels : European Commission, 2021. URL: <https://>

- digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/2030-digital-compass-european-way-digital-decade
22. Ilyash O. I., Lupak R. L., Smoliar L. G., Khaustova V. Y., Boiarynova K. O. A composition of comparative characteristics of social policy of European countries. *Business Inform.* 2023. No. 5. P. 24–32. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-5-24-32>
  23. UNESCO. Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions. Paris : UNESCO, 2005. URL: <https://en.unesco.org/creativity/convention>
  24. United Nations. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development (A/RES/70/1). New York : United Nations, 2015. URL: <https://sdgs.un.org/2030agenda>

REFERENCES

- Barna O. (2019). Humanitarnyi prostir yak ob'ekt hibrydnoi viiny: naslidky dlia Ukrainy [Humanitarian space as an object of hybrid war: consequences for Ukraine]. *Istoryko-politychni problemy suchasnoho svitu*. <https://doi.org/10.31861/mhpi2019.40.146-152>
- Berezenko V. V., Sanakoieva N. D. & Kholodnyi P. O. (2023). PR-komunikatsii voiennoho chasu: meta, modeli, napriamy [Wartime PR communications: goal, models, directions]. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Sotsialni komunikatsii*. [https://doi.org/10.32840/cpu2219-8741/2023.1\(53\).13](https://doi.org/10.32840/cpu2219-8741/2023.1(53).13)
- Chabanna M. V. (2025). Tsinnisno-prahmatychnyi vymir yevropeiskoi intehtatsii Ukrainy [Value-pragmatic dimension of European integration of Ukraine]. *Scientific World Journal*. <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2025-34-04-104>
- Chukut S. A. & Yatsenko V. O. (2021). Komunikatsiini stratehii v publichnomu upravlinni ta administruvanni: zarubizhnyi ta ukrainskyi dosvid [Communication strategies in public management and administration: foreign and Ukrainian experience]. *Investysii: praktyka ta dosvid*, 12, 72–79. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.12.72>
- European Commission. (2021). Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: 2030 Digital Compass: The European Way for the Digital Decade (COM(2021) 118 final). <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/2030-digital-compass-european-way-digital-decade>
- Faro. (2005). Council of Europe Framework Convention on the Value of Cultural Heritage for Society (Faro Convention). <https://rm.coe.int/1680083746>
- Harkavyi Ye. & Chumak O. (2024). Stratehichni komunikatsii yak instrument realizatsii derzhavnoi humanitarnoi polityky [Strategic communications as a tool for implementing state humanitarian policy]. *Politolohichni visnyk*. <https://doi.org/10.17721/2415-881x.2024.92.322-330>
- Horbatiuk S. Ye. (2018). Kontseptualizatsiia modeli humanitarnoi polityky v Ukraini na suchasnomu etapi reform [Conceptualization of the humanitarian policy model in Ukraine at the current stage of reforms]. *Efektynnist derzhavnoho upravlinnia*. http://www.lvivacademy.com/vidavnistvo_1/edu_55/fail/11.pdf
- Hrabovets I. & Chernous L. (2025). Stratehii kryzovoi komunikatsii u systemi «vlada – hromadskist» v umovakh voiennoho stanu v Ukraini: etapy, chynnyky, kharakterni rysy [Crisis communication strategy in the “authorities - public” system under martial law in Ukraine: stages, factors, characteristics]. *Hrani*. <https://doi.org/10.15421/172526>
- Hradivskyi V. M. (2021). Vprovadzhennia mekhanizmv publichnoho upravlinnia rozvytkom humanitarnoi sfery v Ukraini: rehionalnyi aspekt [Implementation of public management mechanisms for the development of the humanitarian sphere in Ukraine: regional aspect]. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*. http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/8_2021/72.pdf
- Ilyash O. I., Lupak R. L., Smoliar L. G., Khaustova V. Y. & Boiarynova K. O. (2023). A composition of comparative characteristics of social policy of European countries. *Business Inform.* <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-5-24-32>
- Karamyshev D. V., Myrna N. V., Velychko L. Yu. & ta in. (2021). Yevrointehtatsiinyi vektor rozvytku ta realizatsiia natsionalnykh interesiv Ukrainy: monohrafiia [European integration vector of development and realization of national interests of Ukraine: monograph]. Kharkiv: Vyd-vo KharRI NADU «Mahistr». https://ipa.karazin.ua/wp-content/themes/education/filesforpages/science/Karamyshev_2021.pdf
- Kubalskyi O. N. (2022). Rol nauky u stanovlenni komunikativnoi paradyhmy humanitarnoi polityky v Ukraini [The role of science in the formation of the communicative paradigm of humanitarian policy in Ukraine]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka. Filosofski nauky*. <http://eprints.zu.edu.ua/36697/1/10.pdf>
- Lapchenko Ye. I. (2025). Yevrointehtatsiini vyklyky ta perspektyvy reformuvannia telekomunikatsiinoho sektora Ukrainy [European integration challenges and prospects for reforming the telecommunication sector of Ukraine]. *Aktualni problemy ekonomiky*. <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2025-1-288-155-163>
- Moroz O. Yu. (2022). Problema konsolidatsii suspilstva v konteksti yevrointehtatsiinykh prahnen Ukrainy: osnovni vyklyky [The problem of society consolidation in the context of European integration aspirations of Ukraine: main challenges]. *Efektynnist derzhavnoho upravlinnia*. https://doi.org/10.3390/2070-4011_59.2019.178418
- Official Journal of the European Union. (2014). Association Agreement between the European Union and the European Atomic Energy Community and their

- Member States, of the one part, and Ukraine, of the other part. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=oj:JOL_2014_161_R_TOC
- Opanashchuk P. V. (2025). Efektyvnist humanitarnoi polityky Ukrainy: mekhanizmy zabezpechennia ta yevropeyskyi kontekst [Efficiency of Ukraine's humanitarian policy: support mechanisms and European context]. *Publichne administruvannia ta natsionalna bezpeka*. <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2025-12-11744>
- Opanashchuk P. V. (2025). Formuvannia tsilisnoho humanitarnoho prostoru yak instrument zabezpechennia natsionalnoi stiikosti [Formation of a holistic humanitarian space as a tool for ensuring national resilience]. *Publichne administruvannia ta natsionalna bezpeka*. <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2025-7-11176>
- Opanashchuk P. V. (2025). Pryntsypy, standarty ta tsinnosty humanitarnoi polityky YeS [Principles, standards and values of EU humanitarian policy]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Serii: Derzhavne upravlinnia*. <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2025/21-2/11>
- Prysiashniuk S. V. (2024). Funktsional humanitarnoi polityky yak chynnyka protydii informatsiinii ahresii [Functionality of humanitarian policy as a factor in countering information aggression]. *Politychne zhyttia*. <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/16381>
- Sabadash N. (2025). Instytutsiini zasady realizatsii humanitarnoi polityky v Ukraini v umovakh rosiisko-ukrainskoi viiny [Institutional foundations of the implementation of humanitarian policy in Ukraine in the conditions of the Russian-Ukrainian war]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii: filosofsko-politologichni studii*. <https://doi.org/10.30970/PPS.2025.58.47>
- Shpektorenko I., Khozhylo I. & Khozhylo M. (2024). Sotsialne upravlinnia: struktura, osnovy metodolohii praktychnoi diialnosti [Social management: structure, basics of practical activity methodology]. *Aspekty publichnoho upravlinnia*. <https://doi.org/10.15421/152429>
- UNESCO. (2005). Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions. *Paris: UNESCO*. <https://en.unesco.org/creativity/convention>
- United Nations. (2015). Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development (A/RES/70/1). *New York: United Nations*. <https://sdgs.un.org/2030agenda>

Дослідження не отримувало зовнішнього фінансування.
Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів.
Під час підготовки роботи інструменти ШІ не використовувалися.

Стаття надійшла до редакції / Received: 15.07.2026
Статтю прийнято до публікації / Accepted: 01.08.2026
Оприлюднено / Published: 08.10.2026